

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petitsor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1886.

19. szám.

Május 13.

A pessimismus.

(K. A.) Korunk uralkodó vallása lett a pessimismus; csüggedés az emberiség boldogulásába vetett hitben; minden dolog mulandóságának és hiúságának felismerése.

A pessimismus, karöltve a hitelenséggel, sivárrá teszi a kedélyt, mely sivárságot Musset, a francia költő, fájós cynismussal ekkép jellemez: »Későn születünk arra — ugymond — hogy az orgona siró szava lelkünket az Istenhez emelje, hogy a »Dies irae« megrázó hangjai tulvilági gondolatokkal töltsenek el. A vallás, a hit szép korára úgy nézünk vissza, mint a tapasztalt öreg ember ifjúságára, mikor még ábrándoknak, illúzióknak élt. Az öreg föld ma már nem képes szülni új eszméket, s a mit eddig szült is, mind oly hiábavalóság, hogy az emberiségnek nem volt érdemes hat ezer éven át várakoznia, érette küzdeni.«

Szomoru vallomás, minőt csak egy sivár kebel tehet, de fájdalom! szerzője nem áll egyedül nézetével, vallomását ezren meg ezren osztják, sokan pusztán hivalkodásból, mások meggyőződésből; »fáj nekünk a fennálló világ«, mondotta egy korán elhalt fiatal költőnk, és hallottuk már magyar nyelven is e felkiáltást: »miért születni, minek élni?« ez az igazi pessimismus, mely nem csak a tudósok könyveiben, hanem ezek szívében is. Jól tudom, hogy az elterjedt míveltséggel újabb, kielégíthetetlen vágyak támadnak az emberek szívében; hogy a szellemi fejlődés érzékenyebbé tesz minden rendbontást, minden visszáság ellen; de azt is tudom, hogy a mennyire nőtt fogékonyságunk a szenvedés ellen, ép oly arányban nőtt fogékonyságunk az élet öröme, boldogsága iránt is; és éppen e körülményt, mondhatnám vigasztalást, hagyják számí-

táson kívül a pessimismus hirdetői. Az emberi szív soha sem szűnik meg remélni, mert tudja, hogy valamin a tél után jön a tavasz, az éjszaka után ismét meg fog virradni: úgy a szenvedés után is vigasztalásnak, örömek kell jönnie.

Csak az a kérdés: mi békítheti ki az embert az élet tömérdék bajaival? felelet: a hit. Csak egy pajzs van a pessimismus ellen, a hit; vallásnak mindenkor fogja szükségét érezni az emberiség, mert tünni, remélni, küzdeni csak hívő embernek lehet, ellenben csak a hitetlen, az istentagadó van örök halálra kárhoztatva. Vallás nélkül az emberiség nem élhet, a modern hitelenség, a modern materialismus és pessimismus veszedelmes tanai meg fogják hozni a nagy vihart, melynek előjelei már is félelmesen mutatkoznak a terjedő anarchiában; de a viharból, ha kitombolta magát, diadalmasan fel fog emelkedni a kereszt, mely alá milliók hittel szívekben fognak sietni, vigasztalást a keresztnél keresendők.

A kereszt igazsága örökké fog élni, gúnyolhatják, felfeszíthetik azt, ki hirdeti, de az igazságot magát meg nem ölhetik, és a kik hisznek a kereszt igazságában, mindenkor, az élet ezer bajai közt is, vigasztalást fognak nyerni a kereszt tövébenél.

„Daloljatok“ . . .

Daloljatok csak édes ajkkal,
Daloljatok kis dalkok,
Vigasztaló legyen a szép dal,
Ne bánatos, mely úgy zokog.
Legyen feledve már a bánat,
Mitől zeng minden é . . .
Daloljatok ti kis madar . . .
Remény- s örömről most nekünk.

Hiszen úgy is sokat kesergünk
Letűnt reményeink felett,
Örök lemondás bús virága
Jut részül pálmaág helyett;
Ha fény dereng felénk egünkről
Csak bánatot zeng énekünk,
Vigasztalásról zengjetelek hát
Ti kis madárkák most nekünk.

Mikor még fénysugár mosolygott
Csalódott sziveink egén
Mi is daloltunk dalt, magasztost
Öröm virult a bű helyén;
Vigasztalásért égbe szállva
Nem zenge fájón énekünk,
Nyugalmat vágyva nem kerestünk
Hitünk megadta ezt nekünk.

De most hiába várja lelkünk
E drága élet hajnalát,
Nincs itt, erényt a bűn elűzte
A béke égi angyalát.
Örök borúnak éjszakája
S kesergés itten életünk,
Miként lehetne hát romok közt
Mosolygva zengni dalt nekünk?!

De földerül szegény szívünk még,
Mely most keserv között viraszt
Dalunk egekbe fog repülni,
Lelünk sebünkre majd vigaszt!
Daloljatok azért örömről
Madárkák, bár bús életünk,
De győzni fog hit és igazság
Erről daloljatok nekünk.

Lévay Mihály.

A kommün áldozata.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Az Ur születése napján ide is besütött e szomorú palotába a jótékony nap s a sáppadt arcú, beteg gonosztevők sovárologva néztek ki vasrostélyukon, mohó szemekkel nyelve mintegy a napfényt, mely dermedt tagjaikba életet önteni látszék. De nemcsak a természet néma pompája, a vallás nyájas szava is üdvözölte őket a nagy napon, mert az udvaron a kicsinyke csengetyű imára hívólag esendült meg. A régibb és ismertebb lakók tudták, hogy bűnbánatra is fel fogják őket szólítani s a legtisztább, legszentebb testet is ajkaikra vehetik.

Oh ne mondja senki, hogy a vallás szavát nem kívánja meg a szív; ne ámitssa senki magát vele, hogy a hit nem szükséglet! Jöjjön ide e komor, bűnösök barlangjába s lássa meg a megátalkodott gonosz arcán a pillanatnyi örömsugárt, mikor a kápolnába belép s a töredelmet, mikor a gyóntatószékhez térdel, a könyes szemeket, melyekkel onnan távozik, a remegő alakot, mikor az oltárhoz térdel, a reszkető kezét, mely imakönyve lapjain nyugszik és győződjék meg arról, mit botorul, könnyelműen tagadott. Nem, talán nem jut eszébe az unatkozó delnőnek regényhalmazai, kedvencz ölebei

között bűneit megvallania, mert mérget lehelő lelki táplálékai elkábítják tiszta érzékét, talán a tudós laboratoriumából szégyel a goth boltívek alá lépni, hogy nyugalmat találjon lelke, mely görebei közt csak csalódást talált s öntehetetlenségét ismerte meg, talán a félrevezetett sáppadt arcú, korán ért ifju gunyosolylyal léptet el a templomból jövő áhitatos hívők előtt: de kerüljön csak nagy bajba, delnő, tudós és arslán, megtörve fordulnak megvetett biztos horgonyuk felé s lesütött szemmel mennek a templomba.

A rabok mind meggyóntak; a jámbor tisztos szerzetes, ki a rabok gyóntató-atyja volt, e szavakkal fordult az őrt álló rendőrök egyikéhez:

— Nincs senki több, a kit gyóntatni lehetne? Nem szeretném, ha egy is elmaradna e nagy napon.

— Van még egy pár, a kik az éjjel érkeztek.

— Menjünk, kérdezzük meg őket, hátha szívőkbe szállt a töredelem angyala! Isten a megtérő bűnöst keblére fogadja, mi is fogadjuk szeretettel az igazi bánatot.

Az ősz szerzetes elvezetteté magát a magánzárkókhoz, hol a bennrekesztett rabok kíváncsian tolultak az ajtó rostély-ablaka elé. Egyik zárkából erős férfi zokogás tört elé, mely oly fájdalmasan hat az idegekre. A lelkész részvétellel, égi szeretettel szívében közeledett az ablakhoz s gyöngéden megzörgette a vasrostélyt. Egy férfi alak arczczal párnája felé fordulva fektüdt a zsuppal betakart faágyon s emelkedő háta s a kitörő zokogás mély bánatra mutattak. A zörgetésre felemelte a rab könyes szemét s mi Kaszás Gáspárra, a pörölyösre ismerhetünk benne.

— Keresztény bűnös lélek, könyeid törődött szívre, erős zokogásod mély fájdalomra mutatnak. Isten megbocsát az őszintén bánkódónak és keblére fogadja a megtért, eltévedett juhót. Ha a ker. kath. hitet vallod, én, lelki atyád, kész vagyok bocsánatra Jézusom nevében.

— Ez rablógyilkos, — vigyázzon a tisztelendő ur, — sugá egyik rendőr a gyóntató fülébe.

— Az én életem nem az enyim, fiam, hanem Istené, akkor tartozok róla számot adni, mikor szent akaratát kívánja. Nyissátok ki a börtön ajtaját! — válaszolá szelíd, nyugodt, de határozott, minden késedelmei kizáró hangon Krisztus hű szolgálja.

Ami aztán történt, az a gyónás titka, — mi csak fel-feltörő keserves zokogást hallottunk a börtön folyosóján. Végre megnyílt a zárka ajtaja s kilépett a kedves öreg, homlokán azzal a dicsfénynyel, mely a hű papot jellemzi, mikor munkáján áldást lát ragyogni.

— Áldás, — ezer áldás önre, atyám! — Vigyázzon nőm s gyermekeimre! — e kiáltás hangzott a börtön mélyéből s a figyelő őrt, ki kíváncsian nyitotta ki a börtönajtó ablakoeskáját, ott látta Gáspárt nyugodt, kibékült arczczal imakönyvében lapozgatni, — mely minden rab feje alá oda volt téve.

Gáspár kibékült Istenével, szerencsétlenné tett családjának is védangyalt küldött Teremtője s most már nyugodtan várta a sujtó emberitéletet.

VI.

Azon pillanatban hagytuk el Kaszás Gáspár pineze-lakását, mikor a kábult mámoros atya kirohant s elkö-

vette azt a rémtettet, melyért most büntetését várja. Emlékezhettek rá olvasóim, hogy a szegény nő utánna szaladt férjének, de azt nem látván semerre sem, visszatért s összetörve, reményvesztetten az utolsó — de néha mindig szíven melengetett, — mentőeszközhöz, hitéhez fordult s bár ajka pár rövidke szót ejthetett ki csupán, mert sűrű könyhullása, siró, meg-megujuló véres köhögése elfojtá hangját, — de áhitatra emelt szemei s esengő arca minden beszédnél ékeesebben fejezték ki a tiszta, szent bizalmat.

A kis Mariska az ágyon feleszmélt a zajra, melyet atyja s anyja részint párbeszédök, részint a már leirt jelenet által okoztak. A kis gyermek néma, félve hallgató tanuja volt annak a kinos jelenetnek s úgy szeretett volna atyjához odaszaladni, átölelni térdét, csókkal borítani kezét, hogy ne bántsa, ne szomorítsa tovább édes anyját, — hogy szeresse őt ezután is, szerette volna kiönteni kis szívéből mindazt, a mit a gyárban félve hallott, — a jó gyermek elméje még azt is meg akarta mondani, hogy neki nem kell aranyos ruha, édes anyjának sem, a kis Pista is meg lesz elégedve szegényes pólyácskájával — csak mint eddig, szeresse őket.

Kedves olvasóm, ha voltál valaha érzékeny szívi gyermek, elképzelheted azon elkeserítő, összeszorító fájdalmat, mely a szerencsétlen atya eszes, sorsához mért gondos nevelésü gyermeke szívet elfacsará. Emlékezzél vissza, mikor szived, takaród alá bujva, oly keserűnek érzéd, mikor vánkosod alja titkos könyvtől nedvesedett meg, mikor figyelő szüled fojtott zokogást hallott paplanod alól kitörni s tedd hozzá még e gyermek régóta érzett keserűségét, ama félelmes jelenetet, mely kis szívecskéjét elszorítá s megmagyarázhatod magadnak e kis gyermek érzelmeit.

(Folytatása köv.)

Angyali üdvözlét.

Midőn szemeim felnyílnak
A mély álom után,
Először rajtad csüngenek
Egek királynéján!
Imát zeng híved ajka:
Üdvözlégy szüz Mária!

Midőn a nap fejem fölött
Sugaraít löveli
És eltölti a levegőt
A harangok hangjai,
Fölvetem szemem égére:
Mária, üdvözlégy te!

A nap leszállt, az est beállt,
Minden nyugodni tér,
Szívem ismét hozzád fordul,
Hálát lüktet az ér.
Imát mond a föld fia:
Üdvözlégy szüz Mária!

Üdvözlégy oh szüz Mária,
Malaszttal vagy teljes,
Kezet nyujtasz a bűnösnek,
Ki oltalmat keres.
Üdvözlégy oh szüz Mária
Hazánk védasszonya!

Sóty Gyula.

Ephraim és Jozua

vagy

a jerichoí rózsza.

I.

A tizennegyedik század második felében élt Ferrarában egy híres Amálfi nevű orvos.

Egy napon bizonyos Jozua nevű szép fiatal leányhoz hivatott, kit lappangó láz hervasztott. Midőn az orvos belépett, a beteg egy nyugágyon feküdt, szemei bágyadtak valának; arcát lázas pir borítá; fényes fekete haja vállaira folyt alá. Az orvos egy perczig sem lehetett kétséghen az iránt, hogy e lány csakugyan Izrael törzséhez tartozik. A külsőleg egyszerű láz belsejében tisztaság és esend uralkodott, és éppen nem látszék lakóinak szorult körülményeit elárulni.

Jozuának anyja elbeszélé Amálfinak, hogy leánya a folytonos munka következtében betegedett meg; hogy fáradságos himzés által — melyet még éjjelenként is folytat — igyekszik föntartani életökét; hogy e himzések valóságos esodaművek, minők csak a tündérek kezeiből kerülhetnek ki; hogy Ferrarában minden delnő Jozua himzéseiből akar valamit magán hordani; s a bezédes anya nem találta végét-hosszát a dicséreteknek, melyeket szeretett gyermeke érdekében elmondani jónak vélt.

Amálfi megnyugtató az öreg Dináht — így hívták Jozua anyját — és megígéré, hogy rövid idő alatt egy helyreállítja leányát, hogy az szokott foglalkozásait majd ismét folytathatja.

Jozua az orvos szavait szomorú mosolylyal hallgatá, mi Amálfiiban azon gyanut kelté, hogy e leány hervadásának egészen más lehet az oka, és nem az, mit az anya említett.

Az orvos csillapító szert rendelt, s megígéré, hogy másnap ismét el fog jönni. Noha a következő napokon Jozua állapotában nem történt semmi változás, de javulást sem vett észre az orvos. A gyógyszernek nem volt hatása. A fiatal lány csak közönyös maradt továbbra is minden iránt. A mindig jelenlévő anya adott választ rendesen a leányához intézett kérdésekre, miért az orvos azon mesterkedett, hogy a beteggel egyedül maradhasson, e végből azon rendeletet tette, hogy az anya azonnal bizonyos gyökereket szerezzen meg, melyekből ő, az orvos, saját kezeivel akar hűsítő italt készíteni a beteg számára.

Dinah elhagyta a szobát, s az orvos a fiatal lány kedélyállapotát kezdé kifürkészni.

Jozua arcát élénk pir borítá el, midőn szíve sebét egy idegen kéz által érintetni érzé; de ezen érintés oly gyöngéd, a szavak pedig oly részvétteljesek valának, hogy a szenvedő elfogultsága lassankint eltűnt, s oly bizalom ébredt fel szívében Amálfi iránt, hogy kivallá neki, miszerint szerencsétlen szerelem rágódik szíven, és ez viszi őt a sir felé, mely most már egyedüli reménye.

Dinah visszajött megakadályozá a további bizalmas beszélgetést, de az orvos most már reménylő, hogy az ifjú lány szíve titkát nemsokára meg fogja tudni. Midőn távozott, Jozua most először mosolygott feléje, mintegy hálából az orvos iránt, kiben végre egy olyan

egyénre talált, ki részvétellel viseltetik lelkiszívnedvései iránt, s ki előtt szíve keservét bizalommal feltárhatja.

Amalfi az öreg Dináht is szerette volna kifürkészni, de nem vehetett ki belőle semmit, hihetőleg a fiatal lány szíve titkába ő nem volt beavatva. Rendesen ő szokta Jozua drága himzéseit eladni: azonban egy-némely hölgy magával az ügyes művésznővel óhajta előbb megbeszélni a lehímezendő rajzokat és mintákat, s így néhány házba Jozua személyesen is járós vala.

Az orvos erről értesülvén, azon gondolatra jött, hogy Jozua bizonyosan valamely előkelő férfit szeretethetett meg, miért kérdezősködéseit ezen irányban tevő a lánykához.

Végre sok kérdés után kimondá Jozua, hogy egy Ephraim nevű, igen előkelő gazdag és egész Ferrarában nagyrabecsült férfit szeret. Ephraim nővére számára ő különféle himzéseket készített, és Rebeka mindenkor részvétteljes előzékenységgel volt iránta.

Ephraim kezdetben szerelmét, melyet a fiatal leány iránt szívében érzett, legyőzni törekedett, de ez nem sikerült neki, mivel Jozua oly szép és oly nemes-lelkű vala: a gondolat, hogy gazdagsága által a leánynak, kit nőül venni vágyott, minden óhaját teljesítheti, s így az egész életboldogságát majd neki köszönheti, lelkesítőleg hatott reá.

Nővérét Rebekát beavatá titkába és tudtára adá, hogy erősen el van tőkélve Jozuát nőül venni. A nővér engedett bátyja óhajának, s így közösen elhatározzák, hogy Jozuát megrendelések végett magához kéri Rebekka.

Jozua szerényen földre szegzett szemekkel lépett a gazdag zsidó termébe, de csakhamar vissza akart vonulni, amint észrevév, hogy Ephraimmal egyedül van!

— Maradjon — kéré őt Ephraim — beszélnem kell önnel, s mit önnek mondani akarok, nem igényel tanukat. Jozua, én szeretem önt, szeretem őszintén, híven; ha képes szerelmemet viszonzni, nem tart vissza semmiféle előítélet, hogy szívemmel együtt kezemmel is megkínáljam önt. Mondja ki a szót, mely engem a halandók legboldogabbikává tehet, s én mindent, mivel bírok, lábaihoz teszek le.

Jozua szűzies zavarában nem volt képes egy szót is kiejteni. A nem várt szerencse álm gyanánt tűnt fel előtte. Noha régóta ő is titokban szerette Ephraimot, mégsem merte elhinni, hogy az, mit most hallott, valóban igaz, és nem pusztán csalódás volt-e.

— Uram mondá végre — én oly áldozatkész szellemre nem vagyok érdemes, én csak egy szegény leány vagyok, ki kezem munkája után élek; mit nyújthat önnek a szegény himzőnő, kit nyomorából magához fölemelni akar?

— Jozua, én választ akarok kérdésemre, szeret-e ön engemet?

— Még nem kérdeztem meg szívemet, s nem tudom, képes leszen-e oly nagy szeretetre, minőt önnek tőle követelni jogában áll.

— Ne gondoljon most gazdagságomra, ne rangomra, tekintsen bennem csak egy oly férfit, ki önt mindenek fölött szereti, s kinék nincs forróbb óhaja, mint önt boldoggá tenni.

— Bűnt követnék el, ha szívem érzelmét még tovább istitkolni akarnám . . . Igen, Ephraim, én szeretem önt. Soha nem szerettem más férfit. Midőn az ön nővére az ön nemeslelkűségéről és szívjóságáról beszélt, el voltam ragadtatva. Oh mondja még egyszer, hogy igaz és való, és nem álom, mit az inént hallottam.

— Nem álom, kedves Jozuám, — mondá most Ephraim nővére Rebekka, ki egy függöny mögött hallgató a történeteket, onnan előlépve és Jozua elé állva. — »Ephraim szereti önt, mint férfiú nőt szerethet, én is úgy szeretem önt, mint édes testvéremet.«

E szavaknál az ifjú lány Rebekka lábaihoz akart borulni, de ez karjaiba zárta őt, és melegen szívére szorította.

— »Szegény anyám mennyire fog örülni szerencsémén, mily vigaszt fog ez nyújtani öreg napjaira!

— Menjünk hozzá — mondá Ephraim, az ő áldása Jákob és az utódai nevében hiányzik még csupán boldogságunkhoz.

— Ah Istenem! — mondá erre busan Jozua. — »Miként reményelhettem csak egy pillanatra is! Hiszen mi nem léphetünk ily frigré — én keresztény vagyok!

(Folytatása következik.)

TÁRCSA.

A hol a pápa biráskodott.

Az elmúlt év őszén Európa egyik leghatalmasabb országa tüzött Spanyolországgal; nem európai birtok felett, a vita tárgya összemessze feküdt a vén Európától, tul Ázsiának megmérhetlen tömegén, a Csendes oceán, a mindenség ezen legnagyobb viztömege veszi körül hullámozó hatalmával a mintegy 500-ra rugó szigetcsoportot, melyet a büszke Németország nem engedhetett meg, hogy egy hatalom, hozzá még katolikus állam birja békén a termékeny kis országokat. — Bántotta a gondolat, hogy az Istenség annyi szép tulajdonságaival megáldott benszülött nép a kath. missiók tanácsain indul, nem tühette, hogy az Európa előtt a politikai hanyatlás színében feltüntetett állam oly feladatokat teljesítsen a távol, ismeretlen világban, melyet egy nagy birodalom annyi kulturális eszközzel nem tehet meg. — féltékeny volt hatalmi állásának tekintélyére, hogy a békés hivatást nem a kulturális eszközök, hanem egy katolikus állam és hozzá még a kath. vallás szolgálatában.

Az államok nem csupán azért teremtvék, hogy tetőtől-talpig vasba öltözve, farkas-szemet nézzenek egymással, a mely játék. — jól tudja Európa népe — a polgárok nem csekély pénzébe kerül. Ha a szárazföldi állam tevékenysége korlátozva van geographiai helyzete által, a tengeri hatalmasságoknak jutott a dicsőség: messze bejárni a tengereket, elvinni a kulturát a kezdetleges niveau álló népek közé, megismertetni velök a vallás szent ihletével a békének műveit, elhinteni közéjük a boldogság drága magvait. — Tudjuk, mikép teljesíti különösen Németország ezen feladatát. Kereskedelmi összeköttetéseket hajhász, s ha a megfélemlített népet kizsaratla, megy tovább, maga után hagyva az ellenszenvet, melyet a benszülöttek a kereskedő németek után jövő békésebb, s jobb szándoku emberekkel ugyancsak éreztetnek.

Az angol kereskedik; de térít is s sokat áldoz az elhagyott nép érdekeiért, igaz, hogy a legujabban sok nem illő dolgot, üzelmeket sütöttek ki az angolokra; de a kultura nekik mégis többet köszön, mint a büszke németeknek. — Hallgassuk csak meg Stau-

leyt, Afrika közepének e bátor megszelídítőjét, kérdezzük meg, hogy a Kongó-államban mit művelnek a németek. — Ha a nagy utazó merész műve: Közép-Afrika pacificatiója dugába dől, azt Stanley szerint a németeknek köszönheti a világ. Sem tér, sem alkalom nincs arra most, hogy a kereszténység misszióiról szóljunk, egy más alkalommal erre még rátérünk, csak jelezni akartuk az álláspontot, melyet az egyes népek a felvetett kérdéssel szemben elfoglalnak. A francia, a spanyol és az olasz fogja fel kellőképp a művelt emberre háruló felelősséget, s ha századok múlva a kereszténység az ismeretlen világ minden irányára kihat, magasztos tanaival a dicsőség pálmáját e három nemzet érdemli meg. — Látja ezt a művelt világ, tudta Németország s Spanyolország vitáskérdésének bírója; s ítélte, ezen ítélettel meg volt elégedve az egész világ. — A spanyolok sok engedményt adtak Németországnak; de a Karolinák birtoka az övék maradt. — Ezen szigetek állapotáról akarunk egyetmást közölni, annál is inkább, mert az ítélet után Spanyolország jogos birtokba lépve elkezdte a missziót, a mely évek múltán a kath. világot új elemmel fogja megnövesztetni.

Mondottuk, hogy mintegy 500-ra megy a szigetek száma, egy hosszú nyugat-keleti vonalban fekszenek Ázsia ismeretes partjaitól, hol nagyobb csoportokat képeznek, hol meg szakadozottan fordulnak elő; de fekvésöknek egész területe elzárva a nagy oceán víztömegétől, a természet által mintegy egy kis világ számára van teremtve. — A kisebb szigeteket a tenger szülte, annak csodás teremtményei építették a talapzatot, a kis korallok hordták a tenger fővényére csigaházaikat, munkálkodtak, szorgoskodtak s az idők folytán a megmeszesedett talajon humus verődött össze, s a piros korall csigahátán pálma erdők, az oceanok viharraiban megedzett tropikus erdők terjeszték szét koronájukat. — Van a szigeteknek egy másik fajtája is. Valóságos övet képeznek, mértani pontossággal helyezkednek el egymás mellett, ha a hajós a távolból jó reménykedő lelke előtt merev szemével itt-ott az oceán hátán uszkáló koszorú-csoportokat lát, majd itt, majd ott bukkan fel egy-egy ily csokor, oda ültetve a világ-tenger kellő közepébe. — A Karolinák szigetekéi ezek, azon erő teremté őket, melyet a Mindenható a föld mélyébe rejtett el, hogy onnan, mint vulcanikus erő, hatalmával szétválassza a tenger kéklő hullámainak tömegét s a napvilágra keltse a kis fészket, hol évek múltán a bolygó ember révpartot érjen; szilajságát élvezze, úgy mint a tenger szabad állatai, majd jöjjön egy jobb idő, hol az elhagyott embert testvérei felkeresik, öntudatra ébresztik, a vallás éltető melegével jobb érzeteket keltenek szívében, azon szívben, a mely csak ölni, rabolni tudott.

A Karolinákat a spanyolok fedezték fel a XVI század közepén. A híres Villalobos tegerész vetődött e szép szigetekre először. Utána jött több más spanyol lovag-tengerész s elnevezték őket királyuk nevével II. Károlytól — Karolináknak. — A legnagyobb közöttök alig 207 □ km. A nagyobbakon laknak az emberek a kisebbeket csak akkor keresik fel, ha halásznak, vagy ha a kenyérfa gyümölcse érik, akkor százakra megy a vékony dongájú csónakok száma, melyek a gazdag szigetek felé törek-szenek, zaj, kiabálás harsog a levegőben, a vadak ösztöne feket szakit; ilyenkor gyakoriak a vérengzések. — A szigetek faunája a tropikus éghajlat jellegét viseli. A kenyérfák egész őserdőket képeznek rajtuk, a pálmák sokféle fajtája roppant területeken díszlik. — A hegyek csúcán magas fensíkok terülnek el, s a lejtők lehuzódva a gazdag humussal megterhelt síkra, a legáldottabb vidéket nyújtják, mely az európai emberek előtt a jövő reményét hordja magában. — Baj, hogy a szigetek mindenike erős korall övvel van körülvértve, alig van egy-egy nyílás, melyen keresztül

verheti magát a hajó, hogy a sziget közelébe érjen — sőt a szigetek egyike Fais, a korall képződmények valóságos csodáját tünteti fel környékén. — A szigetet köröskörül nem lapos öv keríti, mint a többi, hanem egy szirtes korall-fal, mely meredeken feneklik meg a tenger mélységében; része kiáll a hullámokból, az idő megmeszesíté, oly bástyát képez, mintha a francia Vauban építette volna ott valahol Metz tájékán, s ide hozta volna, a papuák nagy gyönyörűségére.

A Karolinák lakója alacsony zömök ember, széles homloku fejét daczosan hordja, kettős csomóban nőtt haja innen is, túl is ráborul vállaira. Arcza sárgás-fekete, szeméi feketék, a szemgolyó fehérje irigylendő gyémántfényű sugarakat lövel szanaszét, — az arc sárgás színe a papuáknál szokatlan vonásait tünteti fel e vad ember érzelmvilágának. — A Karolina lakója tud érezni, ha szenved, ha örömet érez — akár ha harcrol vagy rokonát gyógyolja aszenedély, a néma nyugalom ott dereng arczán. E tulajdonsága a missionariusokban már a mult században a remény ama biztos hitét gyújtá meg, hogy e nép idők multával a nagy-oceán egyik békés, vallásos népe leend, tanítója a többinek. Természetes, hogy ez még ma is mindig a remény színében van! A férfiak foglalkozása az élelem gyűjtés szük körén túl nem igen terjeszkedik; de e tekintetben is különbözik a Karolinák lakója a többi szigetek lakójától. A papua szereti családját, annak hozza a tenger halait, melyet hálóval, szigonynyal összefogdos, — számára ülteti a kenyérfát és a mi burgonyánkhoz hasonló növényeket. S hogy családja szükségét ne szenvedjen, hogy gazdagságban felülmulja a szomszéd törzseket, csapatokba szervezkedik száz és száz csónakon szétmegy a megmérhetlen tenger sima tükrén mindenfelé, hol szigetet talál, hol emberek laknak. — Megy rabolni, csatákat viv, vadállatként harcol ellenfelével míg vagy ellenét le teríti, vagy az legyőzve, átadja neki kincseit: a rozmárt mit nem rég fogott, a halakat, melyeket ügyes medencékben rejteget, a tegyereket, melyek származását bizonyítják. Egy ily kirándulásban sokan vesznek el, mert nem csoportokban támadnak a szigetekre, hanem széteveznek az oceán minden irányára felé, horgony és delejtű nélkül; a bekövetkező vihar elszakítja őket társaiktól, elhányódnak idegen vidékekre, vagy a tengerben lelik sirjokat.

Ha valaki azt mondaná, hogy a világ-tenger háborgó ölén élő papua nem oly istenteremténye, mint az európai fenhéjázó ember, — annak meg kell figyelnie a két faj tulajdonságait, — a közös vonást, ha másban nem, bizonyára megtalálja azon felöltő vonzalomban, melylyel úgy az európai, mint a papua a divatnak hódol. — A párisi, budapesti hölgyek az évszak négyes változatában új és új ruhát varatnak annyi és annyi formában, a kalap ezerformájú, a ruhához valók száma meg mégannyi, a Porsape szigetének barnás hölgyei a szigetek mély síkjain tenyésző magas-száru fűből készítik toilettejüket a deréktól bokáig érő szoknya finom sás szalagokkal van összefűzve, kokusz bélből készül az öv, mely a papua-hölgy sugár termetét karesuvá szorítja. A divat a Karolinákon megköveteli, hogy az előkelő hölgyek vállszorítója, derékkötője csizolt kagylóhéjakból legyen kirakva. — Az európai nővilág a felső testet, a mellet takaró köpenykeje sem ismeretlen a papua szépségek előtt, vállaitak ők is sásból kötött köpenyvel díszítik. — A hajékre igen sokat adnak, bogár hajuk vastag fonatát szeretik díszes madarak szingazdag tollaival ékesíteni, — gyakran szűrnak hajukba fejlőd virágot, köz-közbe állatfogakkal díszítik a harmóniát. Fésűjök is van, a divathölgyeket megillető kalapka sem hiányzik. A magas pálma s a széleságu kókusz szép leveleiből formálják a kalapot, mely kihívóan illik olajsínű arcaikhoz. A férfiak ismerik a borbély-mesterségét, borotvál-

koznak; de nem borotvával, ennyire még nem vitték, a kagylóhéjat élesre reszelik s ezzel simogatják barna arcukat. A palaui szigeti papua gavallérok a divatnak újdonságait szeretik, kifurják füleiket s a tágas lyukakat teletömik virággal, fával, ha van pipájuk és szivarjuk, azt is ott hordják.

A termékeny szigetek síkjain itt-ott elszórva látni 20—30 lakhelyet, melyek már falut képeznek az ő felfogásuk szerint. — Négy oszlopra állítják a tetőt, pálmákkal befödik, náddal fonják az oldalait, s meg van a ház. Elosztják négy felé, készen áll a szoba. — Az építkezés nem képezi a megélhetés nagy gondját.

A spanyolok még eddig, nem lévén a szigeteknek törvényes birtokosai, kevesebb szerencsével kultiválhatták ezen jóraméltó népet. — Nem is akarják őket elriasztani az által, hogy a fennen hirdetett európai kulturát nagy lármával rájuk erőszakolják. — A kenderijesztőtől megszabadnak a madarak! Meghagyják a pápuák főnökeit, pedig ilyen sok van. Van vagy 60 király, kinek főnemesége, rabszolgái vannak. — A rangkülönbség feltűnő divatos, ha másban nem, de jelvények által különböztetik meg egymást. Rendjelük is van, s vágyva keresik az efféle kitüntetést. Ez, úgy látszik, ismét egy vonás, mely többé-kevésbé közös az európaiakkal is.

A pápua békés családi életet él, tiszteli rokonait s erkölcesek e tekintetben oly szigorúak, hogy bűnnek tartja, ha az egyik törzs a rokon törzsbe keveredik házasság által. — Tisztelik az aggkort, — s bizonyos pietással vannak a halottak iránt. — Imádják a nagy természetet, annak szellemeit, — imádják a hazájukat körülövező tengert, s ha szeretett rokonuk meghal, a porladozó testet bambuszfából készült koporsóba teszik s a tengerre bizzák, szállítsa el a boldogok hazájába.

Ilyen a nép, melyet egyházunk feje a spanyol uralomnak ítelt oda. Vannak sok szép tulajdonságai, — jellemvonásai, melyek a keresztény vallás nemes tanain életre kelnek, elhanyagolják pogány salakjukat, s a hit magasztos tanaival új életre ébrednek. A pogány vad, mely ma ösztönét követve pusztít raból, gyilkol, — évek mulva gyengén hajtja meg daczos fejét a vallás felkent papjai előtt, hogy imájában az égbe tekintve, dicsőült arccal dicsérje a mindenség Urát, hogy hálát adjok Istenének, ki a tengert s annak közepén szigetét alkotá.

Hummer Nándor.

Egy nevelő kitüntetése.

Méltó, hogy az utókor részére följegyezzük e történetkét.

Rónay Jácint címzetes püspök és pozsonyi prépost ömlgát meglepő kitüntetés érte április hó 27-én. Erzsébet királyné, ki két fenséges leányával Pozsonyon átutazott, meglátogatta s nála reggelizett. Az utazás sorrendjében az volt írva, hogy a királyi család Pozsony előtt a vonatról leszáll s két órai gyalog kirándulást tesz a vidék megszemlélésére. E helyett azonban az történt, hogy a királyné megemlékezett gyermekei hajdani nevelőjéről, a pozsonyi prépostról s értesítette, hogy Gizella és Valéria főhercegnőkkel meglátogatta s nála reggelizik.

A vonat reggeli 8 órakor érkezett Pozsonyba, hol a pályaháznál ő felségét Rónay Domokos honvéd őrnagy, a püspök öcsese várta, két kocsival. Ő felsége egyenesen a prépostságba hajtatott két leányával a kíséretökben levő Korniss Mária grófnővel, meg Nopcsa Ferenczné bárónővel. A királyné első szava részvétnyilatkozat volt; a prépostnak ugyanis nem rég halt meg a nőtestvére, kit nagyon szeretett s kinek halálán még mindig busul. A királyleányok is vigasztalták a prépostot szíves szavakkal, majd arra kérték, hogy mutassa meg nekik a prépostságot. Így aztán sorra nézték szobáit, kápolnáját, kertjét s minden nagyon tetszett

nekik. Mondták is, hogy nagy örömeikre szolgál láthatni, mily kellemes és kényelmes otthonban élvezi megérdemelt nyugalmát hajdani nevelőjük. Közben felszolgálták a rendelet szerint egyszerű reggelit. A fényes társaság kizárólag magyarul társalgott, minthogy Gizella főhercegné még ma is csak olyan jól tud magyarul, mint mikor a budai várban eljegyezték, épen mostanában 13 esztendeje.

Másfél óráig tartott a látogatás s azután távozott a királyi család. A bucsuzáskor Mária Valéria királykisasszony ezüstbevert arcképét adta emlékül »kedves püspökének, szeretett nevelőjének« (ezt írta alá), az arcképen Mária Valéria királykisasszony mint alpesi királynő van ábrázolva. A pozsonyi prépostnak kétségkívül soha sem voltak ilyen előkelő vendégei, mióta csak a prépostság főnnáll, s nem is lesznek egyhamar.

A prépost a látogatás emlékeül karrarai márványlapot falaztat a prépostság épületének egy alkalmas helyére s bele véseti a napot és az órát, melyben a magyar királyné s fenséges leányai a házat megtisztelték.

RÖVID HIREK.

* **Pauler temetése.** Pauler mult vasárnap, május 2-án nagy pompával temették el. A férfit, ki egész életében került minden kitüntetést, halálában érte a legnagyobb. Ő felsége a magyar királyszemélyesen megjelent hű szolgálója, Pauler Tivadaravatalánál. Nem emlékszünk ehez hasonló esetre, hogy ő felsége megjelent volna magyar államférfi temetésén. — A király ő felségén kívül József főherceg is megjelent a halottas-háznál. Az érkező királyt Tisza Kálmán miniszterelnök a kapuban fogadta; a gyászszertartást Zalka János győri püspök fényes segédlettel végezte, melynek végzetével a király ő felsége és József főherceg ő felsége eltávoztak. — A közrészvét inpozás arányokban nyilvánult a nagy közönség részéről. A halottas háznál megjelentek a miniszterek s azoknak családjai; a főrendi ház számos tagja, Sennyey Pállal; a képviselőház, a kir. tábla és kir. curia tagjai; a polgármesterek; számos mágnás, tábornok s katonatiszt és a nép ezrei, kik megindulva nézték a halottas kocsit elvonulását. A két fehérló által vont koszorús kocsit egész lomberdőt hordott; a halottas-kocsit vagy 40 magán és bérkocsi fogat követte. Nyugodjék békével!

* **Ipolyi Arnold püspök bucsuzatója.** Senki nagyobb dicséretet nem mondott Ipolyi püspökre, mint a turóc-szent mártóni »Narodnie Noviny.« E lap ugyan a többi közt ilyenképen bucsuzatja el a püspök ő Excellentiáját: »A püspök nagy barátja volt a magyarosításnak, és nagy elnyomója a tót nemzetiségi életnek. Egyház-megyéjében anyagilag és erkölcsileg sujtotta a tót-érzelműeket, míg az elfajultakat (!) minden irányban támogatta. A besztercebányai káptalanból a tót-érzelműek lassankint kizárattak s helyeik magyarokkal töltettek be. A papnevelőben eltiltatott a tótkönyvek és hirlapok olvasása — egyszóval Ipolyi Arnold püspök nagy ellensége volt a tót nemzetiségi életnek s azért nekisokan volt papjai közül nagy örömmel kívánunk szerencsés utat Nagyváradra.«

* **Példás kegyelet.** Az aszódi magy. kir. javítóintézet feleldhetetlen alapításáért dr. Pauler Tivadar volt igazságügyi miniszter lelki üdvéért. f. hó 5-én a plébániai templomban, ünnepélyes Requiem-et tartottak, melyen az intézet tisztikara, növendékei, Aszód városának előljárói és nagyszámú nép volt jelen.

* **Vanutelli bécsi pápai nuncius** — római hírek szerint — a legközelebb tartandó consistoriumban bibornokká fog kinevezetni, minek következtében bécsi állomását valószínűleg el fogja hagyni.

* **A józsefvárosi plébánost**, ft. Kanovics Mórt, szerdán máj. 5-én születésének 55-dik évfordulója alkalmából a VIII. kerület lakossága ovációban részesítette, a mennyiben a kerület lakossága a józsefvárosi bizottsági tagokkal együtt nagy számban szívélyesen üdvözölte. Ad multos Annos!

* **Az egri érseki egyházmegye növendék papjai** közé felvételt kívánó tanuló ifjak részére a concursus és a vizsgálat napja folyó évi július hó 3-ikára tüzetett ki, minek következtében a pályázni óhajtó s a gimnasium VI., VII., VIII. osztály tanulói keresztleveleikkel s ez évi iskolai bizonyítványaikkal ellátva Egerben az egyházmegyei hivatal irodájában folyó évi július hó 2-án délután jelentkezzenek.

* **Halálozas.** A losonc-kerületi róm. kath. papság szomorodott szívvel jelenti paptársának főtisztelendő Schlosserik József, kerületi alesperes, losonci plébános, Nógrád megyei bizottsági tagnak s Losonc városi képviselőnek stb. folyó év május hó 2-án este 7¹/₂ órakor, munkás élete 60-ik, áldozásának 37-ik évében a haldoklók szentségeinek feladása után, agyszélhűdés következtében hirtelen halálát. Áldás és béke poraira!

* **A pápa a német egyház-politikáról.** XIII. Leo pápa Ő szentsége a mult napokban több német főhivatalnokot és képviselőt fogadott magán kihallgatáson. Ez alkalommal nyilatkozott a legújabb német-egyházi politikáról is. Fontosnak mondotta a papnövendék újbóli megnyitását és hogy a tanárokat a püspökök a kormánytól függetlenül választhatják. Azután, hogy a lelkészi állások újbóli betöltése végigát fog szolgálni a vallástalanság és a socialmus ellen; a katolikusok egyházi szükségleteinek kielégítése ennél fogva hasznára fog válni az államnak is.

A »Moniteur de Rome« szerint a pápa a június hó első felére kitűzött legközelebbi Consistoriumban egy római főpapot és öt idegen érseket fog bibornokokká kinevezni.

A pápa Ő szentsége a mult napokban a gráci hercegséget fogadta kihallgatáson.

* **Egyházpolitika Poroszországban.** Berlinből jelentik: A közoktatási minister közölte a képviselő ház elnökével, hogy a kormány a pápai kuriához április 23-án intézett jegyzékében készségét jelentette ki az egyház-politikai törvények további revíziójára. A kormány erre legnagyobb meglepedésére Jacobini bibornok pápai államtitkár április 25-én kelt válaszát nyerte, hogy a pápa a porosz kormány iránti bizalmának és készségének újabb és kiváló jelét adandó, megbizta a bibornok-államtitkárt, hogy a kormány nyal közölje a pápa ama szándékát, hogy a bejelentés a jelenleg üresedésben lévő plébániákra nézve már most történjék és azok betöltése minden késedelem nélkül eszközöltessék. A közoktatási minister kiemeli átiratában egyszersmind, hogy a pápa eme eljárásának becsét a vallási béke végleges helyreállítására nézve nagyon is érzi.

IRODALOM.

— Megjelentek. Dr. Bitá Dezső a tudomány-egyetem proectorának: „**A ker. vallás isteni eredete**” című s Horváth-féle jutalommal koszoruzott pályaművének harmadik átdolgozott kiadása. Ritka tudományos munkának jut a szerencse Magyarországon, hogy harmadik kiadást érjen, már e körülmény

is eléggé ajánlja a jeles művet. Az 554 lapra terjedő mű a „**Hunyadi Mátyás**” intézet nyomdájában jelent meg és Vaszari Kolos pannonhalmi főpát ő méltóságának van ajánlva. Megrendelhető a szerzőnél Budapesten, V á m h á z - k ö r u t 4-dik szám. Ára 2 frt.

— A „**Katholikus Hitoktatás**” Havi folyóirat májusi füzetéus tartalommal. Jelesebb cikkei: »a hitoktató személyisége«, »a párisi gyermekek első áldozása«... Hatósági rendeletek a hittanárók képzésére stb. A hitoktató urak jó hasznát vehetik az iskolákban. Szerkeszti és kiadja: Fonyó Pál, Kalocsán. Egy évfolyam ára 2 frt 50 kr.

— A „**Magyar Katholikus**” 18-dik száma, szerkeszti Ribény Antal. A »Tárczában« „**Jézus társaságának működése honunkban 1773-ig**” figyelmet érdemel. Az „**Összetartás**”, V. évfolyam 9-dik száma. »A világtájdalomról« című vezércikkében ostromolja e meglehetősen elterjedt bajt, melynek legjobb orvos szere a tiszta, valódi emberszeretet. A »Tárczában« „**A protestantismus fejlődése**” című jeles értekezésnek folytatása adatik, vajha e jeles értekezést minél többen olvassák! „**Isten igéje szent beszédekben**” XI. évfolyam 5. füzeté. Magában foglal öt szent beszédet. Husvét után III., IV., V. vasárnapra, Áldozó csütörtökre, és „**Szent Benedek apát**” ünnepére.

MINDENFÉLE.

Racine-t XIV. Lajos francia király történetirójává nevezte ki. — Egykor Mons városát bevén ostrom alá a király, megparancsolta történetirójának, hogy menjen vele a táborba; Racine azonban otthon maradt. Visszatértekor a király szemrehányással illette elmaradásáért, de Racine e szavakkal engesztelte ki a királyt: »Sire, uti ruhát kellett varratnom s Felsőéd hamarabb készült el az ostrommal, mint s a b o m a r u h á v a l.« — A király mosolyogva nyujtá jobbját a nagy írónak.

* * *

Már a gyermekek is sztrájkolnak. A Newyork melletti Brooklyn város nyilvános iskolájának serdülő fiatalsága minap sztrájkolni kezdett, hogy keresztül vihesse kívánságát, mely abból állott, hogy a délutáni előadások közben félórai szünetet tartsanak s pénteken délután ne legyen előadás. A gyermekek összejöttek az iskolaépület előtt s minden iskolatartásukt megverték, ki be akart menni az iskolába. Azonban nem soká tartott a dicsőség, mert a szülők megjelentek a helyszínén s bottal világo-sították fel a szép tehetségű ifjakat vállalkozásuk korai voltáról.

Társulati Értesítő.

KIMUTATÁS

a Szt.-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről.

	frt. kr.
Perényi Antal, Körmend.....	43 —
Sissovitcs J., Tamási.....	94 80
Hüttl FidéL, Buda.....	3 20
Schiller György, Bpest 1886-ra.....	3 15
Bartó Gergely Bpest 1886-ra.....	3 15
Molnár Pál, Bpest 1886-ra.....	3 15
Tóth György, Bpest 1886-ra.....	3 15
Varga Lajos, Bécs.....	3 —
Udvarchy Ferencz 1886-ra.....	3 15
Zilahy róm. kath. iskola.....	3 15
Hemits József 1886-ra.....	3 15
Eder Endre, Laposbánya.....	21 95
Keifler Jónás (tagdíj).....	18 90
Aschenbrier Antal Bpest.....	3 15
Enyedy Miklós ».....	3 15
Klinger István ».....	3 15
Kalmár Endre ».....	3 15
Kegyész. főgymn. gyak. iskola Bpest.....	3 15
dr. Polák Ede Bpest.....	3 15

Némethy Lajos	3 15
Romeiser József	12 60
Weisz Frigyes	3 15
Dr. Wolafka Nándor Bpest	3 15
Blazsejovszky Ferencz, Diós-Győr	45 95
gr. Bercbold, Bpest	3 15
Juracsek Alajos	3 15
Horváth Sándor	3 15
Lipsz Illés	3 15
Kovács József	3 15
Schermann István Bpest	3 15
Szalay Imre	3 15
Joanovics Alajos	3 15
Gr. Zichy Ferencz	3 15
Gr. Zichy Sarolta	3 15
Kaltenecker Márton 1886-ra	3 15
Hottovinszky Károly B. Gyarmat	25 20
Ifj. Benze István, Bonyhád	59 85
Néh. Adamovics János perbeki plébános hagyománya	50 —

HIRDETÉSEK.

Valódi villányi

vörös és fehér csemege-borok, **vörös borok** literje 25—30—35—40 és 50 kr; **fehér borok** literje 25 és 30 kr. Egy palack 60 kr. Rendelvények történhetnek 10—15—25 és 50 literes hordókra. Megrendelhető posta, hajó vagy vasúti utánvétel mellett.

Schönfeld Józsefnél, Villányban

1—12 szőlőhegybirtokos és kereskedő.

HILZER PÉTER
cs. k. udvari harang- és érczöntődéje

Bécsujhelyben

ajánlja magát harangok és harmonikus harangozások megrendelésére bármely nagyságban és hangnemben. Az előre meghatározott hang vagy egy egész össz-harangozásnak harmoniai accordjéért valamint az ércz jószágáért jótállást vállal.

A harangok kovácsolt vasból készült cs. kir. kizárólagosan szab. sisakokkal szereltetnek föl. Harangállványok a legjobb szerkezetű kovácsolt vasból olcsón készítettnek. Megrendelések gyorsan és igen jutányosan intéztetnek el, igen előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikus oltár-harangok erős hangu csengőkkel:

Alpakkából: 4 haranggal 14 frt. 3 haranggal 11 frt. Rézből: 4 haranggal 10 frt. 3 haranggal 8 frt.

Harmonikus sekrestye-harangok 4 csengővel s díszített, vertvasból készített, kerettel 25 frt.

Kitüntetések. Az 1873. bécsi világkiállításon két haladsi éremmel a bécsi fogadalmi templom számára öntött 260 mázsányi harangokért. Az 1880. bécsi iparkiállításon arany éremmel.

Alapított 1838-ban. Készített 4151 harangot 1.127.700 kilogramm súlyban.

Ezekből 31 templom számára Bécsben 83 harangot, összesen 80,069 kilo és 2 óraharangot az új városház számára 3345 kilogr. súlyban. (5—12)

VARGA MIHALY és TARSAI
Magyar Butor-ipartársasága
Budapest, Váci-utca 27. szám. Mocsonyi-féle házban.

Kitűnő budapesti asztalos- és kárpitos-mesterek saját készítményeit olcsóbb áron adják el mint bárhol a leggyorszerűbből a legfinomabb faanyag, háló- és előfogszobákra valókat, tolgya s díorból, szintegy készleteket atlasz-, brocat-, selymon-, bouret és jutteszövetekből, fekete butorokat is győngyház és bronz-díszítéssel. Eladunk tovább:

- 2 chiffont, fenyvesítve, díorból 2 ajtó
- 2 chiffon, 1 ajtó
- 1 ottoman
- 1 mosó szekrény
- 1 ciffeli szekrény
- 1 kredenz
- 1 kilozó asztal
- 1 garnitúr atlasz, finom
- 2 nagy fenyvesítve, díorból
- 1 kanapé, 6 zsólyaszék jutnia vagy ripsziből
- 1 kanapé, 6 szék
- 1 kanapé, 6 zsólyaszék faragással
- 1 tükörelés haloszoza berendezés
- 1 eledő
- 1 szallon
- 120 frt

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — Vidéki megrendelések 10 százalékos utólagos felhívású béküldésére pontosan teljesítetnek.

BUDAPESTI ASZTALOS-TÁRSASÁG
Füredő-utca 5., József-tér 1-80 szám.

A hazai asztalos-társaság mesterei ajánlják nagy rakatrukat kész asztalos- és kárpitos-butorokkal, a leggyorszerűbből a legfinomabbig, igen olcsó áron, jótállással a mi-
űőség szilárdaságáért.
Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Vidéki megrendelések 10% fel-
fizetés ellenében teljesítetnek. Nagyobbzerű berendezések kiválasztása ezélljából 1 frt 50
kr befét mellett szívesen szolgálunk díszes butor-albummal.

Brünni kelméket
elegáns 13—20
tavaszi öltözetre,
3,20 métert, azaz 4 bécsi rő-
föt kitevő szelvényekben
4 frt 80 kr.-ért igen finom,
7 frt 10 kr.-ért legfinomabb
10 frt 50 kr.-ért legeslegfin.

valódi gyapjuszövetből
szállit az összeg postaután-
vétele mellett a hiteles és
szilárdnak ismert

SIEGEL-IMHOF
Tuchfabrik Niederlage
BRÜNN.

Nyilatkozat: a fönnebbi czég
hála szilárdaságának a vevők
részéről nagy bizalomnak ör-
vend. Ezt bizonyítja, hogy a
Siegel-Imhof czég minta
nélküli megrendeléseknél is
keves pénzért valóban a leg-
jobb árut szállítja.

De miután szédelgő czé-
gek Brünni áruk köpenye
alatt garázdálkodnak, a fön-
nebbi czég ennek ellenében
kivánatra mintákat is küld,
ingyen és bérmentve. 20